

the 1990s, the number of people with a mental health problem has increased in the UK (Mental Health Act 1983, 1990).

There is a growing awareness of the need to improve the lives of people with mental health problems. The Department of Health (1999) has set out a vision of a new mental health system, which will be based on the following principles:

- People with mental health problems should be treated as individuals, with their own needs and wishes.
- People with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care and treatment.
- People with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes and communities.

These principles are reflected in the new Mental Health Act 2003, which came into force in 2005.

The new Act is based on the following principles:

- People with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes and communities.
- People with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care and treatment.
- People with mental health problems should be treated as individuals, with their own needs and wishes.

The new Act is based on the following principles:

- People with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes and communities.
- People with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care and treatment.
- People with mental health problems should be treated as individuals, with their own needs and wishes.

The new Act is based on the following principles:

- People with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes and communities.
- People with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care and treatment.
- People with mental health problems should be treated as individuals, with their own needs and wishes.

The new Act is based on the following principles:

- People with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes and communities.
- People with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care and treatment.
- People with mental health problems should be treated as individuals, with their own needs and wishes.

The new Act is based on the following principles:

- People with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes and communities.
- People with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care and treatment.
- People with mental health problems should be treated as individuals, with their own needs and wishes.

SERHAN ERGİN
Deniz Gülümsüyordu Uzaktan

SERHAN ERGIN 1984 yılında Ankara'da doğdu. Eğitimini bu şehirde tamamladı. ODTÜ İnşaat Mühendisliği Bölümü'nden 2008 yılında lisans, 2014 yılında yüksek lisans derecelerini aldı. Öyküleri çeşitli dergilerde yayımlandı. *Yürek Tutsağı* (2011), *Bize Kalsa Böyle Geçerdi Akşamlar* (2015) ve *Deniz Gülümsüyordu Uzaktan* (2017) isimli üç romanı var.

serhanergin1@gmail.com

İletişim Yayınları 2506 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 432

ISBN-13: 978-975-05-2221-5

© 2017 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2017, İstanbul

EDITÖR Levent Cantek

KAPAK Deniz Karagül

UYGULAMA Hüsni Abbas

DÜZELTİ Berkay Üzüm

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11

Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 11935

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

SERHAN ERGİN

Deniz Gülömsüyordu Uzaktan

G.'ye...

“yılların telaşlarda bu kadar çabuk geçeceği
aklınıza gelmezdi...”

BEHÇET NECATIGİL

Otobüs makilerle kaplı yamaçların arasından, mahmur birinin yürüyüşü gibi, yorgun ve sessizce salınarak ilerliyordu. Çağlar öncesinin bir İon kentine doğru, Ege Denizi'ne, sardunya ve begonvil bezeli bahçeler, taştan evler ve zeytin ağaçları ile dolu köylerin olduğu, ıtır kokan sahil kasabasına doğru. “Eskiden kıyıyı takip eden yoldan gidilirdi, şimdi böyle dağların, tepelerin arasından, doğru dürüst bir şey göremeden gidiliyor,” diye düşündü Fikret. Rüzgâr güllerini gördü uzakta, çocuk odasında yerlere saçılmış duran oyuncaklar gibiydiler. Henüz kasabaya varmamışsa da, gördüğü şu top top tepeler, koyu yeşil renkli makiler bile çocukluğunun gözlerinin önünde canlanıvermesine yetmişti. “Köyün meydanında, köprü başında toplanırdık. Artık top mu oynanacak, misket mi, ya da saklambaç, orada karar verildi. Geceleri ise hep saklambaç oynardık. Arkasına saklandığım bir bitkinin önünde veya köyün aşağılarında bir sokakta son sürat koşarken babam çıkıverirdi karşıma.” Aniden karşısına dikilen babasını düşündü. Uçları yukarı kıvrık gür kaşları, öfkeyle sıkılmış yumruklarıyla gecenin içinde bir

dev halini alırdı. “...Oyunun bitişi.” Sonraları, yaşı ilerledikçe köy sınırlarını aşır, kasabaya gitmeye başladıklarını hatırladı, Alaçatı ya da Ilıca’ya. Kahvede çay ve oralet içtiklerini, deniz kenarında oturup birbirlerine uzaktaki adalar hakkında türlü efsaneler anlattıklarını. Bu sırada otobüs camından görünen manzarada makiler azalmış, zeytin ağaçları artmıştı. Cümbür cemaat zeytin toplamaya gittikleri zamanlar canlandı zihninde; annesi, teyzesi, eniştesi, kuzenleri. Bütün gün zeytinler arasında geçirdi. Annesi yanında erzak getirir, öğle saatinde yere geniş bir örtü serilir, herkes örtünün üzerine oturur yemek yerdi. Neşeli bir hava hatırladı, güzel yüzler. İnanamıyordu aradan bunca yılın geçtiğine, hem de birdenbire, apansız geçiverdiğine inanası gelmiyordu. Otobüs, otoyoldan çıktı. Tam karşıda, hoş bir kavisle uzanan kasabayı gördü. Hatırladığına yahut hayal ettiği manzaraya hiç benzemese de güzeldi yine de. Beyaz taş evler, palmye ağaçları, mor ve pembe begonviller ile insanın içini yumuşatan bir görünüme sahipti kasaba. Fakat çok büyümüşü. Hayret etti. Otobüs usul usul ilerleyip kasabanın içine girdi. Binalar inanılmayacak derecede artmış, yollar genişlemiş, kavşaklar yapılmış, her tarafta dükkânlar, süpermarketler açılmış ve bu haliyle kasaba handiyse bir şehir olmuştu. Henüz açılma saati gelmemiş lokantaların, emlakçıların, mobilya mağazalarının ve marketlerin önünden geçtiler. Derken otobüs, eski belediye binasının önünde homurtular çıkararak durdu. Fikret doğruldu oturduğu koltuktan. Bir bacağı uyuşmuştu, karıncalandı. Güçlkle yürüyerek indi otobüsten. İner inmez nemli hava çarptı yüzüne, derin bir nefes aldı. Muavin devasa valizini getirip, önüne, kaldırımın üzerine bıraktı. Otobüs tekrar homurtular çıkararak hareket edip önünden çekilince, nihayet tanıdık bir şeyler görerek rahatladı Fikret. Kıpırdamadan etrafına bakındı. Dükkânların kepenkleri birer ikişer kalkıyor, ekmek ve gazete taşıyan kamyonetler ge-

lip gidiyor, kafelerin masaları siliniyor, yeni bir günün hazırlığı yapılıyordu. İleride, sağdaki tepede tarihî değirmi gördü. Onun etekleri bile masalarla dolmuştu. Parkta, çimlerin üzerinde köpekler uyanmış, bir gözleriyle olan biteni izliyorlardı umursamazca.

“Burası benim memleketim,” diye düşündü. “Büyüdüğüm yer. Oysa şimdi o tanıdıklığı, sıcaklığı duyumsamıyorum.” Kendisini bir turist gibi hissetmişti. Yerlisi olarak ayrıldığı kasabaya bir turist gibi dönmek canını sıktı. “İnsanın çocukluğunu yaşadığı yer, insana ne kadar yabancılaşabilir ki?”

Ağır valizini çekiştirerek yolun karşısına geçti. Nemli ve serin havayı ciğerlerine derin derin çekmek hoşuna gidiyordu. Gökyüzü minik parçalar halinde binlerce bulutla doluydu. Derin nefesler alırken havadaki çiçek kokularını ayımsadı. Bu kokuları unutmamıştı.

Çok bekletmeden geldi köye gidecek minibüs. Muavinlik yapan ufaklığın yardımıyla çıkarabildi valizini basamaktan. Minibüste şoför ve muavin çocuktan başka iki kişi vardı yalnızca. En arka koltuğun sağ köşesine oturup alnını cama dayadı. Otobüsün geldiği caddeden gerisin geri gittiler, otayol girişinin olduğu kavşaktan Reisdere’ye giden yola saptilar. Az önce uzaktan gördüğü ve sevimli bulduğu rüzgâr gülleri, şimdi yakınında, ürkütücü birer makineye dönüşmüştü. Tek tük ağaçların olduğu, çorak arazinin ortasından ilerledi minibüs. Yorgundu Fikret. Gözkapakları ağırlaşmıştı. Buna rağmen yılların hasretiyle çevresine bakıyor, gözlerini açık tutmaya çalışıyordu. Akşamdan bu yana yoldaydı; havaalanları, uçaklar, servisler, otobüs ve şimdi de bu minibüs. Yine de, tüm yorgunluğuna rağmen, doğup büyüdüğü yerlere dönmenin hüzünlü sevincini duyuyordu içinde. On dakika sonra gördü Reisdere’yi uzakta. İşte, kayalık yamaçların ve seyrek ağaçların arasında, birlikte durmaya, beraber var olmaya çalışır gibi görünen öbek halindeki evleri

ve taştan bahçe duvarlarıyla yıllar önce ardında bıraktığı köyü oradaydı. Doğruldu, daha dikkatli baktı. Yıllar içerisinde kısa tatiller için geldiyse de hiç alıcı gözle bakmamıştı. Büyümüş müydü? Eh, biraz. Değişmiş mi peki? Eskiden daha çok ağaç vardı sanki, zeytinler nereye gitmişti? Issızlığın ortasında, yabancı bir hayvan gibi, ürkek ve sessiz duruyordu. Minibüs köye girdi, küçük köprüyü geçti, ileride kahvenin karşısında durdu.

“Reisdere,” dedi şoför. Fikret ayağa kalkıp, bindiği gibi yine aynı zorlukları yaşayarak indi. İndiği gibi durdu ayakta, karşısındaki kapalı kahvehaneye, yanındaki bakkal dükkânına, parke taşı kaplı yolun iki yanında istif halinde dizilmiş iki katlı evlere baktı. “Eskiden daha güzeldi,” dedi. Taş evler yerini betonarme binalara bırakmıştı, ortalık fazlasıyla tenhaydı ve burada insanı tedirgin eden bir boşluk, renksizlik vardı. Uzaktan gelen eski bir motosikletin gürültüsü sessizliği yırtıverdi. Bakkalın önündeki tahta iskemlelerde iki yaşlı adam oturmuş birbirlerine gazete manşetlerini göstererek konuşuyorlardı. Kapalı kahvehanenin içinden beyaz önlüklü, başı kel bir adam çıkıp, masaların üzerine ters çevrilerek konulmuş sandalyeleri indirip yerleştirmeye başladı. Hiçbirini tanı mıyordu Fikret. Motosikletin gürültüsü her an yaklaşıyor, katlanılmaz bir hal alıyordu. Keyifsiz bir surat ifadeyle dönüp baktı. Motosikletin üzerinde genç bir oğlan vardı, bakkala doğru yanaşıyordu. Yeterli mesafeye geldiğinde Fikret aniden irkildi. Bu tanıdığı bir yüzdü, Kemal! “En son ne zaman gördüm onu?” diye geçirdi içinden. “Üniversiteyi bitirdiğim yıl olsa gerek. Neredeyse yirmi yıl olacak. Kemal motosikleti bakkalın önünde durdurup indi ve içeri girdi. Fikret kahvehanecinin içtiği sigaraya özenip, midesi boş olmasına karşın gömlek cebinden çıkarıp yaktı bir tane. “Kemal... Ne zaman böyle koca adam oldun sen? Son gördüğümde toy bir çocuktun.” Kemal dükkândan çıktı. Tam

motosikletine binmek üzereyken, kendisine dikkatle bakan Fikret'i fark etti. Aralarındaki beş-altı metrelik mesafeden, karşılıklı bakıştılar kısa süre. Sonra, bu bakışma tuhaf bir hal almasın diye, Fikret, usulca "Günaydın," dedi.

Kemal öne doğru eğilip, gözlerini kısarak karşılık verdi: "Günaydın?" Ardından ekledi: "Birini mi arıyorsunuz?"

Fikret'in göğüs kafesinde bir nokta cız etti. "Beni tanımadı," dedi içinden, "aynı yatakta uyuduğum, aynı odayı paylaştığım, uyutmak için dizimde salladığım, oyunlarda koruyup kolladığım benim küçük kardeşim beni tanımadı." Si-garasından derin bir nefes çekti ve hafifçe gülümseyerek, "Evet," diye yanıt verdi, "Kemal'i arıyordum."

Kemal başını geriye çekerek doğruldu. Hâlâ mı tanı-mamıştı, yoksa bu karşılaşma anını uzatmaya mı çalışıyordu? Yüzünde gergin bir ifade vardı. Neden sonra "Ağbi?" diye seslendi, "ağbi sen misin?"

"Benim Kemal, benim."

Kemal iki sıçrayışta Fikret'in yanına geldi. Bakışlarında, tanıdığı birine bakarkenki ifade yoktu, öyle yapması gerektiği için sarıldı ağabeyine. Aslına bakılırsa Fikret'in de onu pek tanıdığı söylenemezdi. Yıllar, ağabey ile kardeşi, kalın, aşılmaz, yüksek bir duvar gibi bölmüş, ayırmıştı. Şimdi o yüksek duvarın üzerinden gözlerini uzatmış öte tarafa bakıyordu ikisi de. *Bir deri bir kemik, burnundan sümüğü sarkan o ufaklık nerede, bu güçlü kuvvetli, yağız delikanlı nerede?*

"Demek sonunda geldin ağbi ha? Bu kadar çabuk gelmeni beklemiyorduk doğrusu, işleri güçleri ayarlaman zaman alır sanıyordum."

"Geldim Kemal, geldim," diyebilirdi yalnız Fikret. Aslında kardeşiyle ilk karşılaşmasına dair pek çok tasarısı vardı zihninde, ancak Kemal'in Reisdere'yi arkasına almış ona iyimler bir yüzle baktığı şu anda konuşmakta güçlük çekiyordu.

"Vay be ağbi! Eve geldin ha!"